

[Socialministeren.]

fortsat sygekassehjælp. Disse ændringer er en naturlig følge af den pligt, der i foråret 1951 ved loven af 25. maj om ændring af folkeforsikringsloven blev pålagt de statsanerkendte sygekasser til at yde medlemmerne hjælp såvel til livsvigtig som til særlig betydningsfuld medicin.

Idet jeg iøvrigt henviser til forslaget og de hertil knyttede bemærkninger, skal jeg med disse ord anbefale forslaget til det høje tings. velvillige behandling.

Endelig har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.* Dette lovforslag tager sigte på at yde en økonomisk hjælp til alders- og invaliderentemodtagere og enlige mødre og ligger på linie med det lovforslag, der blev gennemført i folketingsåret 1954—55. Der er tale om en rent øjeblikkelig bistandsydelse til rentemodtagerne, idet forslaget går ud på, at der sammen med renten i januar måned 1956 udbetales alders- og invaliderentemodtagerne et beløb på 100 kr. til enlige og 150 kr. til ægtepar. En tilsvarende ydelse foreslås det at udbetale til personer, der oppebærer underholdshjælp som kronisk syge, og til enlige mødre, der opfylder eller — såfremt de ikke havde fået bidraget udbetalt af den bidragskyldige — ville have opfyldt betingelserne for at få udbetalt børnebidrag forskudsvis af det offentlige.

Rentemodtagere på alderdomshjem, plejehjem for kronisk syge eller rentemodtagere under særforborg er ikke berettiget til denne særlige ydelse, men det foreslås, at der til rentemodtagere på alderdomshjem eller hjem for kronisk syge i januar måned 1956 udbetales et ekstraordinært lommepegebæbeløb. Under hensyn til, at der ikke for lommepegenes vedkommende er sket nogen udjævning mellem satserne for de tre kommunegrupper, således som det med hensyn til rentens grundbeløb er sket fra 1. april 1954, foreslås det ekstraordinære lommepegebæbeløb ydet med 16 kr., 20 kr. og 25 kr. til enlige og med 32 kr., 40 kr. og 50 kr. til ægtepar henholdsvis i kommunegruppe I, II eller III, hvorved der sker en vis udjævning mellem satserne. De samlede udgifter,

der foreslås afholdt af statskassen, er ligesom for året før anslået til 34 mill. kr.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale dette lovforslag til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Kirkeministeren (Bodil Koch): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om menighedsråd.*

Det kunne måske synes underligt, at der allerede nu igen fremsættes forslag om ændring i menighedsrådsloven, efter at denne lov er blevet ændret så sent som i indeværende forår, nemlig ved lov nr. 146 af 29. april 1955. Grunden er den, at det ved den seneste ændring — skønt man under udvalgsbehandlingen tog problemet op — ikke lykkedes at løse et spørgsmål, som i de senere år gang på gang har trængt sig stærkt på, nemlig spørgsmålet om at forbedre muligheden for udlandspræsterne (og præsterne i Grønland og på Færøerne) til at vende hjem hertil i fast embede og at tilvejebringe bedre befordringsmulighed for præster, der her i landet på grund af alder eller anden dem utilregnelig årsag sidder fast i deres embede uden udsigt til forflyttelse. Der tænkes her på veltjente præster, som efter en længere årrække i samme embede trænger til den fornyelse, som det vil betyde at komme til en anden virkekreds, eller som af en eller anden grund er kørt fast i deres hidtidige embede. Det erkendes vist af alle, at forflyttelse i sådanne tilfælde vil have lige så stor betydning for menigheden som for præsten, således at der ikke er tale om en ensidig præsteinteresse, men i virkeligheden i høj grad også om en varetagelse af menighedens tarv. Det er derfor af interesse at nævne, at der også af bestyrelsen for landsforeningen af menighedsråd er udtalt sympati for en løsning af problemet. Iøvrigt kan jeg nævne, at ønsket om løsning af sagen for mig er understreget stærkt af tilfælde, som i den allersidste tid har vist den nuværende ordnings uheldige sider.

Problemet har tidligere gentagne gange været rejst overfor lovgivningsmagten, og i 1953 lykkedes det at få gennemført den ordning, der har fundet udtryk i lovens § 34, stk. 1 b., hvorefter visse embeder ved

[Kirkeministeren.]

kirker med 3 eller flere præster skal besættes på særlig måde, idet der af ministeriet skal udpeges 3 blandt samtlige ansøgere, som menighedsrådet så er begrænset til at vælge imellem på nærmere fastsat måde. Der er næppe tvivl om, at denne bestemmelse allerede har gjort nytte. Men de herved åbnede muligheder er langt fra tilstrækkelige til at løse spørgsmålet.

Hertil kommer, at lovændringen fra 1953 kun omfatter embeder under udprægede byforhold. Der må her tages ganske særlige hensyn, således at kun en begrænset kreds af dem, der skulle hjælpes, kan komme i betragtning som egnede. Det nu foreliggende forslag må derfor tages som et nødvendigt supplement til den tidligere begrænsede ordning. Men jeg skal samtidig påpege, at det, hvis man anerkender, at der foreligger et spørgsmål, som kræver en løsning, er uheldigt, at det kun er visse bestemte menigheder, der skal have byrden ved sagens løsning. Det kan vel være rimeligt, at man der, hvor man har mere end to præster ved samme kirke, yder et større bidrag end andre steder, således som fastsat i den omtalte lovbestemmelse, hvorefter menigheden i sådanne tilfælde først skal afgive et af embederne til en særordning. Menighederne i den øvrige del af landet bør også give deres bidrag til løsning af det fælles problem. Og det kan vist ikke være for vidtgående at foreslå, at hver menighed skal afgive en del af sine rettigheder så sjældent som hver tiende gang, embedet bliver ledigt.

Løvrigt skal jeg tillade mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, herunder til at lovforslaget er udarbejdet på grundlag af en del af det lovforslag angående ændring i menighedsrådsloven, som blev fremsat i 1948, men med forskellige ændringer og da specielt med den ændring, at menighedsrådet skal have 6 ansøgere at vælge imellem, samt at tilsvarende regel også skal gælde de tidligere omtalte købstadembeder, hvor der nu kun præsenteres menighedsrådet 3 ansøgere. Jeg mener, at det herved skulle sikres, at der altid blandt de udpegede ansøgere vil være præster, som også menighedsrådene vil finde passende til de særlige forhold i vedkommende menighed.

Løvrigt er jeg naturligvis villig til at tage

op til fordomsfri drøftelse de forslag, som muligt måtte fremkomme under sagens behandling i det høje ting, under forudsætning af, at forslagene er egnede bidrag til løsning af problemet, selvom de skulle afvige væsentligt fra de tanker, der har fundet udtryk i det foreliggende lovforslag.

Undervisningsministeren (Bomholt): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om lønninger og pensioner for lærere ved folkeskolen på Færøerne*.

Efter dette lovforslag foreslås oprettet en stilling som skolekonsulent for folkeskolen på Færøerne samt skabt hjemmel for, at færøske folketingsmænd, der er lærere ved folkeskolen på Færøerne, med hensyn til godtgørelse for de vikarudgifter, stillingen som folketingsmand påfører dem, ligestilles med folketingsmænd, der er lærere ved folkeskolen i det øvrige kongerige.

Der har på Færøerne allerede gennem længere tid bestået et ønske om oprettelse af en selvstændig konsulentstilling for den færøske folkeskole til afløsning af den fra ældre tid bestående bygdeinspektion, der blev udøvet af aktivt virkende lærere, siden 1938 således, at der har været en særlig inspektør med idrætten. Da denne ordning i det hele ansås for forældet og utilstrækkelig, foreslog Færøernes skoledirektion i 1938 oprettelse af en konsulentstilling på linie med de amtskonsulentstillinger, der for det øvrige kongeriges vedkommende var skabt ved skoletilsynsloven af 1933. Dette forslag mødtes med velvilje fra alle sider, og ved finansloven for finansåret 1939—40 skabtes hjemmel for afholdelse af statens bidrag til afløsning af en honorarlønnet amtsskolekonsulent på Færøerne. På grund af krigen blev stillingen imidlertid aldrig besat, og bevillingen bortfaldt i 1950—51.

Ved forhandlingerne i forbindelse med forslaget til den færøske lærerlønningsslov af 1949 blev spørgsmålet påny overvejet, men der opnåedes ikke enighed om stillingens nærmere karakter, og lagting og landsstyre indskrænkede sig herefter til for landskassens regning at oprette en fast stilling som idrætsinspektør, således at denne stillings indehaver kunne påtage sig en del af de opgaver, der skulle påhvile en konsulent. I 1953 har lagtinget vedtaget at nedlægge